

παράδειγμα, πώς έφυγε από την Ελλάδα με δώρο μια κουβέρτα που της έφτιαξε η μάνα της και για πολλά χρόνια, ακόμα και όταν παντρεύτηκε και έγινε η ίδια μητέρα και γιαγιά, τυλιγόταν με εκείνη την κουβέρτα “για να αισθανθεί το μητρικό χάδι στη ξενιτιά”.

Η ιστορία της γιαγιάς (“YIAYIA’S STORY”)

Η ιστορία μιας από τις 901 Νύφες που έφερε το υπερωκεάνιο “Begonia” στην Αυστραλία, το 1958, θα γίνει ντοκιμαντέρ από το κρατικό κανάλι του ABC για τη σειρά του, “Η Δημιουργία της Σύγχρονης Αυστραλίας”.

Η ιστορία, που είναι ειπωμένη από τη γιαγιά στην εγγονή, ήδη έχει καταχωρηθεί στο Διαδίκτυο του αυστραλιανού καναλιού και έχει ως εξής:

“Μαμά... Δεν θέλω να φύγω. Μην τους αφήσεις να με πάρουν... , σε παρακαλώ μαμά”, ξεκινά σε δραματικό τόνο η αφήγηση.

“Φώναξα, τσίριξα κι έκλαιψα, η φωνή μου όμως πνίγηκε από εκατοντάδες άλλες φωνές γυναικών που αποχαιρετούσαν τα αγαπημένα τους πρόσωπα. Όλοι μ’ έσπρωχναν, προσπαθώντας να κάνουν χώρο στα πλευρά του πλοίου για να μπορούν οι δικοί τους να τους δουν. Τα μάτια μου γέμισαν δάκρυα, όπως έριξα την τελευταία ματιά στη μητέρα μου, αυτή την τόσο δυνατή γυναίκα, μεταμορφωμένη τώρα από τις ρυτίδες του πόνου και της απόγνωσης.

Η χρονιά ήταν το 1958 που άφηνα τις ακτές του όμορφου νησιού μου, της Σάμου της Ελλάδας. Ήμουν 26 χρόνων, πάνω στο “Begonia”, “Το καράβι με τις Νύφες”, μαζί με άλλες 900 νέες γυναίκες. Όλα κι όλα που είχα μαζί μου ήταν μια βαλίτσα και το όνειρο για μια καλύτερη ζωή, μακριά από πολέμους και βάσανα.

Οι πρώτες βδομάδες, πάνω στο καράβι, ήταν εφιαλτικές. Τον περισσότερο χρόνο ήμουν κλεισμένη μέσα στην καμπίνα, που μοιραζόμουν με άλλες επτά γυναίκες και έκλαιγα. Τι έκανα; αναρωτιόμουν. Γιατί άφησα τον τόπο μου για να ζήσω σε μια ξένη γη; Θα ξαναδώ, άραγε, τους

μεγάλου αριθμού νεομεταναστών: “Το “Begonia” άραξε στο λιμάνι της Μελβούρνης 26 Ιουνίου. Ήταν μια απαίσια μέρα που ταίριαζε απόλυτα με τα συναισθήματά μου. Δεν μπορούσα να πιστέψω στα μάτια μου. Δεν υπήρχε τίποτε από εκείνα που μου είχαν πει. Δεν υπήρχαν κτίρια, δεν υπήρχε πράσινο, δεν υπήρχαν βουνά. Δάκρυα γέμισαν τα μάτια μου, έτσι όπως έβλεπα αυτή την απαίσια εικόνα μπροστά μου. Αυτό που λεγόταν Πορτ Μελβούρνη (Port

δικούς μου ποτέ; Κάθε βράδυ αυτά τα ερωτήματα με βασάνιζαν μέχρι που κουράζονταν τα μάτια μου, έκλειναν και τότε ονειρευόμουν τον τόπο μου”.

Η διάψευση των ονείρων χιλιάδων μεταναστών διαγράφεται στη συνέχεια της αφήγησης.

“Για την Αυστραλία είχα ακούσει ότι ήταν μια πολύ όμορφη χώρα, με μεγάλα κτίρια, απέραντες καταπράσινες εκτάσεις και γραφικά ακρογιάλια.

Όλοι μιλούσαν για καλές δουλειές, ήσυχες ασφαλείς γειτονιές, όπου θα μπορούσαμε να αναστήσουμε οικογένειες”.

Η αφήγηση συνεχίζεται στον ίδιο τόνο: “Κι όμως, όλα αυτά εμένα δεν με συγκινούσαν. Ήμουν πολύ νέα ακόμη κι εκείνο που ήθελα ήταν να είμαι με την οικογένειά μου στο νησί. Ακόμη κι αν το σπίτι μου το περικύκλωναν στρατιώτες, οι βόμβες κατέστρεφαν το χωριό μου στη Σάμο και το μόνο που είχαμε να φάμε ήταν χόρτα. Αυτό που είχε σημασία για μένα ήταν ότι θα ήμουν μαζί με τους δικούς μου ανθρώπους”.

Ακολουθούν οι πρώτες εντυπώσεις από τη Μελβούρνη, που είναι βέβαιο ότι εκφράζουν τα συναισθήματα ενός

Melbourne). Εκείνο που μου έκανε εντύπωση ήταν όλοι αυτοί οι άντρες που ήταν μαζεμένοι εκεί, κουνούσαν τα μαντήλια τους και μας καλωσόριζαν στα ελληνικά. Ήταν νέοι άντρες που ήλπιζαν να βρουν εκεί τη σύντροφό τους”.

Στη συνέχεια, μιλά για τη μοναξιά που ένιωθε, τη στερημένη ζωή που έζησε τα πρώτα χρόνια που ακούει σήμερα η εγγονή και αποδίδει θαυμάσια, στα αγγλικά.

“Μέρες και χρόνια πέρασαν γεμάτα από δουλειά και μοναξιά. Είχα πολύ λίγα χρήματα και τα αγγλικά μου ήταν φτωχά, αλλά τα κατάφερα να συνεννοούμαι.

Δούλευα ως μασσινίστρια σ’ ένα μικρό δωμάτιο, που ήταν σε χωματόδρομο του Ελστερνγουϊκ (Elsternwick). Τα χρήματα ήταν λίγα και δεν έφταναν ούτε για τα βασικά που χρειαζόμουν να επιβιώσω. Προσπάθησα, όμως, με αιματηρές οικονομίες να βάζω μερικά στην άκρη για το μέλλον μου. Έμενα σ’ ένα σπίτι με τρεις άλλες οικογένειες, όπου για να μαγειρέψεις έπρεπε να ρίξεις ένα νόμισμα σε μια σχισμή, το ίδιο και για να ζεστάνεις νερό.

Σφιγγόταν η καρδιά μου κάθε βράδυ, όταν γύριζα σ’ ένα τέτοιο περιβάλλον από τη δουλειά, από την άλλη, όμως, ήμουν ευγνώμων που είχα μια

στέγη πάνω από το κεφάλι μου”.

Το ερωτικό στοιχείο, ο γάμος, η οικογένεια, κάνουν την εμφάνισή τους στην ιστορία της σημερινής γιαγιάς, σε τόνους χαμηλούς, χωρίς έξαρση και μόνο με κάποια αδιόρατη σχεδόν υποψία συγκίνησης.

“Μερικές φορές μέσα στη βδομάδα, συναντιόμουν με κοπέλες που είχαμε έλθει μαζί με το ίδιο καράβι και, όπως μιλούσαμε ελληνικά, είχα την αίσθηση ότι ήμουν πίσω στο νησί μου, όπου ο θαλασσινός αέρας μ’ έκανε να νιώθω ανάλαφρη. Σ’ αυτούς τους κύκλους γνώρισα τον άντρα μου. Είχε κι εκείνος αφήσει τον τόπο του - το Άργος - προσπαθώντας να ξεφύγει από την πείνα του πολέμου και τις κακουχίες.

Ήταν μόνο 15 χρόνων, μικρός για να πάει στον πόλεμο, γι’ αυτό και τον διέταξαν να μεταφέρει, πάνω στο άσπρο άλογό του, τους νεκρούς για να ταφούν στο χωριό.

Όταν ήλθε στην Αυστραλία, τον έστειλαν στην Μπονετζίλα (Bonegilla), ένα μεταναστευτικό κέντρο στη βόρεια Βικτώρια. Ήταν πολύ ωραίος άντρας. Ψηλός, με ωραίο παράστημα, αλλά πολύ πεισματάρης. Ήμουν τυχερή, όμως, που βρήκα έναν άντρα που μου φερόταν καλά. Η μέρα του γάμου μας δεν ήταν τίποτε το ιδιαίτερο. Μου έλειπε η μητέρα μου και οι δικοί μου. Αμέσως σχεδόν μετά, αγοράσαμε ένα μαγαζάκι στο Ελστερνγουϊκ και το κάναμε γαλακτοζαχαροπλαστείο (Milk Bar).

Μέναμε επάνω, σ’ έναν μικρό μεν, αλλά άνετο, χώρο. Εκεί απέκτησα τις δυο υπέροχες κόρες μου. Θυμάμαι πόσο έντονη ήταν η επιθυμία μου να τις βοηθήσω στη σχολική τους εργασία, όσο μπορούσα, για να αποκτήσουν την παιδεία

που μου στέρησαν εμένα οι περιστάσεις όταν ήμουν μικρή”.

Στη συνέχεια, μιλά για το υπέροχο σπίτι που αγόρασαν, εκεί κοντά, έπειτα από χρόνια, σκληρής δουλειάς, ένα πελώριο σπίτι με λουλούδια και λαχανόκηπο που καλλιεργούσε η ίδια. “Το όνειρο έγινε πραγματικότητα. Κάτι που ξεκίνησε στο σκοτάδι, σήμερα λάμπει”, θα πει στη συνέχεια της αφήγησης, απαριθμώντας τα καλά της: “Ήλθα πριν από πενήντα χρόνια. Πού ήμουν και πού βρισκόμαι. Έχω έναν άντρα που νοιάζεται για μένα, δυο κόρες που με λατρεύουν, τέσσερα υπέροχα εγγόνια που λάμπουν σαν τα άστρα κάθε φορά που τα βλέπω, ένα άνετο σπίτι με τον δικό μου λαχανόκηπο, έχω τους φίλους μου στο ελληνικό κλαμπ που πηγαίνω κάθε Τετάρτη, τα ελληνικά κανάλια, τηλέφωνο, ένα αναπαυτικό κρεβάτι, ένα καλό φαγητό, μια τουαλέτα κανονική, χρήματα. Είμαι ευτυχισμένη”, θα πει, κάνοντας φανερά μια σύγκριση με το τι είχε στο χωριό.

Εντούτοις, τη μεγάλη πληγή που φαίνεται να μην έχει επουλωθεί, θα τη δείξει, με επιφύλαξη, στο τέλος: “Δεν είδα τη μητέρα μου ξανά. Ακόμη έχω μπροστά μου ολοζώντανη την εικόνα της, την τελευταία φορά που την αντίκρισα, μέσα από το καράβι, στο λιμάνι να με αποχαιρετά. Μού λείπει τόσο πολύ και θα μου λείπει για πάντα, μέχρι να συναντηθούμε ξανά στην άλλη ζωή”.

Η προσπάθεια να μη φαίνεται, η σημερινή γιαγιά, αγνώμων στη χώρα που τη δέχτηκε 26 χρόνων κοπέλα, και που έζησε σ’ αυτήν μισό αιώνα, είναι στο τέλος της αφήγησης.

“Η Ελλάδα ήταν ο τόπος που γεννήθηκα και μεγάλωσα. Τώρα, όμως, τη βλέπω σαν όνειρο, σαν τον τόπο από τον οποίο, μισό αιώνα πριν, απέδρασα. Ήταν ο τόπος μου, όσο τον μοιραζόμουν με την οικογένειά μου. Τώρα δεν ζει κανείς. Η οικογένειά μου είναι εδώ και είμαι περήφανη να θεωρώ την Αυστραλία πατρίδα μου”.

Αυτή είναι μια ιστορία από τις δεκάδες που θα δουν το φως του... Διαδικτύου και της κρατικής αυστραλιανής τηλεόρασης.

